

Inbreng Dutch Dairymen Board Rondetafeldiscussie 7 oktober



Situatie in de melkveehouderij

Sinds de afschaffing van de melkquotering zijn de Europese en Nederlandse boerenmelkprijzen weggezakt naar een zeer laag niveau, ver onder de kostprijs.

De Nederlandse zuivelindustrie heeft er door haar bedrijfsstructuur – ontkoppeling coöperatie en concern - baat bij: FrieslandCampina verkondigde een 85% hogere winst na de eerste helft van 2015 die is bereikt door de fors lagere melkprijs. 45% van deze winst vloeit vervolgens rechtstreeks naar “het concern” in de ‘dode hand’ (verplichte investering van coöperatieve leden in de NV die zij nooit te gelde kunnen maken) , waardoor de NV FrieslandCampina gebaat is bij melkprijzen die destructief zijn voor de leden van de coöperatie. Melkveehouders worden als enige schakel in de zuivelketen geconfronteerd met de vernietigende effecten van volatiele prijzen door het gebrek aan marktmanagement.

De crisis waar we momenteel onder gebukt gaan is aanbodgerelateerd, daarover bestaat sectorbreed overeenstemming. De vraaguitval van Rusland wordt uitvergroot maar minstens even belangrijk is de dalende consumptie in de EU: per hoofd van de bevolking werd in 2014 2% minder zuivel geconsumeerd (Nederland zelfs -3%).

Als marktinstrument voor het productieoverschot heeft de EU sinds augustus 2014 de private opslag opengesteld: pakweg 10% van zowel de jaarlijkse boter- als melkpoederproductie werd al aangeboden voor deze regeling. Zonder enig meetbaar effect op de prijs omdat de productie hoog bleef. Minder melk op de markt in crisistijden, heeft aangetoond wel een afdoende middel te zijn:

In de eerste drie maanden van 2015 remden melkveehouders de melkproductie om hun superheffing te beperken. Hoewel het percentage gering was, verbeterden onmiddellijk de EU zuivelnoteringen en steeg de melkprijs: bij FrieslandCampina met 4,5 cent per liter (van december 2014 tot april 2015). Door het stijgende aanbod vanaf april, kelderde de melkprijs vervolgens opnieuw.

Crisismanagementprogramma European Milk Board

Het is waar het marktmanagement programma dat door de European Milk Board is ontwikkeld, op is gebaseerd. Waarbij het moment van crisis wordt bepaald door een indexering van de zuivelprijzen, -noteringen en kostprijzen, terwijl de **tijdelijke** vermindering van het aanbod in eerste instantie vrijwillig plaatsvindt in ruil voor een bonus per liter, zullen doorgroeiers tijdens de crisis, een forse boete tegemoet kunnen zien. (<http://www.europeanmilkboard.org/special-content/market-responsibility-programme.html>). Als referentieperiode om te beoordelen of er sprake is van stijging of daling van de melkproductie in de crisisperiode, neemt het programma één volledig jaar van de melkproductie mee voorafgaand aan de vastgestelde crisisperiode. Reeds gerealiseerde bedrijfsontwikkeling in dat referentiejaar wordt daarmee volledig meegenomen en op geen enkele wijze ‘afgestraft’.

Fosfaatrechten

Op 22 september j.l. heeft op verzoek van de DDB, een gesprek plaatsgevonden tussen de een delegatie van het Nitraatcomité van de Europese Commissie voor Milieu te Brussel en een delegatie van de DDB en de NMV.

Tijdens dit gesprek is door het Nitraatcomité duidelijk gesteld dat de waterkwaliteit het hoofddoel is van de Nitraatrichtlijn en Kaderrichtlijn Water. Het verlenen van derogatie mag niet leiden tot verslechtering van de waterkwaliteit. Fosfaatrechten waarborgen de waterkwaliteit niet maar veroorzaken mogelijk risico's (Pbl rapport 30-9-2015). Evenals de Kringloopwijzer die zich richt op de mogelijkheid om meer te melken wat meer mest met zich mee brengt.

Het Nitraatcomité verklaarde dat de Nederlandse derogatie niet alleen is gericht op het verbeteren van de waterkwaliteit, maar ook wordt gebruikt als tool voor 'surplus management' (terugbrengen mestoverschot). Nederland is de enige lidstaat die de derogatie hiervoor mede inzet. Bij nieuwe mestregelgeving moet dit zeker worden meegenomen.

De politieke lading van het verlenen van derogatie is tevens groot, alhoewel het Nitraatcomité de milieudoelstellingen beoordeelt, zijn het de andere lidstaten die stemmen over toekenning van derogatie. Bij eerdere derogatieverzoeken is Nederland al geconfronteerd met besluiten die eenzijdig beperkingen aan Nederland opleggen: zo mag Nederland de geëxporteerde mest niet aftrekken van de productie terwijl dit wel voor andere lidstaten met derogatie geldt. Waarmee mestverwerking niet zal leiden tot verruiming voor productiemogelijkheden voor Nederland, omdat de derogatie zich richt op de productie en niet de aanwending per hectare. Implementering van wetgeving waarmee Nederland zich puur richt op expansie van de melkproductie zullen mogelijk politieke consequenties hebben bij een volgend derogatieverzoek.

Implementering nieuwe mestwetgeving

Alle nieuwe wetgeving (zowel van staatswege als privaatrechtelijk) die wordt opgelegd als uitvloeisel van het fosfaatplafond, dient vóór invoering ter goedkeuring te worden voorgelegd aan 'Brussel'.

Om te garanderen dat we het nationale plafond niet overschrijden moeten alle veehouderijsectoren onder de fosfaatregeling vallen.

Van afroming mag geen sprake zijn; gedupeerden die binnen hun vergunningen schade oplopen door nieuwe beleid, dienen hun schade te claimen bij de overheid en niet bij collega's die part noch deel hebben aan de overschrijding van het plafond. De DDB is van mening dat de overheid niet aan verleende vergunningen mag tornen, mits daar een redelijke schadevergoeding tegenover staat. Het Advies van de Raad van State (Advies W15.15.0203/IV) lijkt dit te onderschrijven.

Tevens dient werkbare wetgeving te worden geïmplementeerd, nu de aankomende periode een wildgroei aan wetten wordt opgelegd aan de melkveehouderij die de bureaucratie verhogen en het overzicht vertroebelen.

Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met:

Sieta van Keimpema telefoon: 0(031)6 121 6 8000